

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én másfél íven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frrtal fizethetnek elő, fél éves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az Erdélyi Gazda

kiadó-hivatalához
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatról a kiadó hivatal ad felvilágosítást.

Szerkesztő bizottság: elnök **Szabó József; Dr. Berde Aron, Br. Jósika Sámuel, Szabó Sámuel, Vörös Sándor;**
felelős szerkesztő: **Gamanf Vilmos.**

Tartalom: Az erdélyrészi VII-ik tenyészállatkiállítás. — Jelemtés az állatkiállítási szakosztály 188⁹/₁₀-iki működéséről. — Részjegyszelvény kiadásról. — A bíráló bizottság névsora. — A bíráló eredménye. — Pályázati hirdetés. — Felhívás. — Piaci árak. — Hirdetések. —

Az erdélyrészi VII-ik tenyészállatkiállítás
augusztus 30 — szeptember 2-áig folyt le programmszerűen székhelyünkön Kolozsvárt, valóságos ünneppé válva az által, hogy földművelésügyünk avatott vezetője: Gróf Szapáry Gyula miniszter ur ő nmlga magas látogatásával tüntette ki! Az első nap, mint rendesen, a bíráló bizottság a zuhogó hideg eső és szélvihar ugyancsak próbára tette a t. jurynek eléggé meg nem hálálható önzetlen buzgóságát. Másnapra az ég — szinte váratlanul — kiderült; de ennek daczára kevesen jelentek meg; pedig most is, szakértőnek és laikusnak sok és érdekes látóival kínálkozott; bár nem lehet tagadni, hogy a múlt évi kiállítás minőségi színvonala a jelenleginél magasabban állott! Délután 3 órakor tartatott meg a szakosztály közgyűlése, melyről részletesen jövő számunkban emlékezünk meg; este felé pedig az érkezendő miniszter elé utaztak Szabó József, mint egyletünk elnöke és Sigmond Dezső, mint az állatkiállítási szakosztály elnöke; a nagy késéssel berobogó vonatot üdvözlő éljenekbe számos gazdatársunk hangja is vegyült. Vasárnap délelőtt fél tízre volt kitűzve a tisztelgés, melyre irodánkól mintegy harmincz egyleti tag indult el, közöttük Erdély nagybirtokosainak színe-java. A tekintélyes küldöttséget Szabó József elnök vezette, ki a miniszterhez a következő beszédet intézte:

Nagyméltóságú miniszter ur!

Kegyelmes urunk!

Az erdélyrészi országos gazdasági egylet tagjaival van szerencsém nagyméltóságodnál tiszteletemet tenni és

üdvözölve hálás köszönetünket nyilvánítani, hogy az Erdélyi Orsz. Gazdasági Egylet tenyészállatkiállítási szakosztálya által rendezett kiállítást meglátogatni kegyeskedik.

Személyesen meggyőződve ezen gazdasági ág állása felől, melynek fontosságát nagyméltóságod programbeszédében is kifejezte, hatásköréből kifolyólag fogja nagyméltóságod kéréseinket előmozdítani.

Ez az országgrész, helyzete, fekvése, közlekedési viszonya okozzák a birtokosok anyagi hátramaradását, mely különleges viszonyai folytán gyakran veszi a magas kormány pártfogását igénybe.

De hálával kell elismernünk, hogy azok eddigelé is kellő mérvben vétettek figyelembe.

Hisszük, reméljük és teljesen bizunk, hogy ezután még fokozottabban fognak óhajaink teljesülni, miután ezen kiválóan földművelő ország régi óhajta teljesült és egy külön földművelési miniszter vezetésére biztattak ügyei; miután ezen óhaj valósulásában Nagyméltóságodnak kiváló érdeme van s miután Nagyméltóságod nem csak mint nagybirtokos, hanem mint az országos gazdasági egyletnek 13 éven át volt buzgó elnöke, ismeri bajainkat és igyekezni fog azokat az állam pénzügyeire való tekintettel elenyésztetni.

Midőn ezen óhajtasunkat kifejezzük és egyletünk ügyeit, kérelmeit magas pártfogásába ajánljuk, részünkről minden közzgazdasági kérdésben erőnkől kitelhető közreműködést ígérve, kívánjuk, hogy Nagyméltóságod ez állásban soká a haza javára éljen. —

Elhangozván a zajos éljenek, a miniszter körülbelül következőleg válaszolt:

Örömet fejezte ki, hogy a Gazdasági Egylet meghívásának eleget tehetett s alkalma van ez által az erdélyi részek gazdasági viszonyainak állásáról ezuttal meggyőződést szerezni. A kiállítás meglátogatásával tapasztalatot

akar nyerni az e részben látható eredményről. Tudja azt, hogy vannak dolgok, melyekben segítség szükséges a gazdasági élet terén.

Földmivelségi miniszteri tárczám elvállalása alkalmával, tudatával voltam — így szólt — annak, hogy az ország minden részének gazdasági viszonyait figyelembe kell vegyem, hogy pontosan megfelelhessenek kötelességemnek. Célomat azonban csak úgy érhetem el, ha igénybe veszem azon egyletek működését, melyek folytonosan a gazdasági érdekekkel foglalkoznak.

Ez egyletek közé sorozza az erdélyi gazdasági egyletet is.

Biztosítja a tisztelgőket, hogy a kormány legjobb és legőszintébb törekvéssel van az erdélyrészi gazdaközönség igényei iránt.

Kéri, hogy bizalommal viseltessenek iránta s közösen, karöltve működve, e közgazdasági állapotok megjavítását reméli. —

A lelkesen fogadott beszéd után a bemutatások következtek, külön figyelemben részesülvén ez alkalommal az erdélyrészi méhész-egylet megjelent vezérférfiai is.

Délelőtt 11 órakor a kiállításba hajtattott a miniszter, hol a rendező bizottság élén **Sigmund Dezső** elnök fogadta a csinos jury pavillonban a következő beszéddel:

Nagyméltóságú Miniszter ur!

Kegyelmes urunk!

Nekem jutott a szerencse, hogy Nagyméltóságodat üdvözölhessem, midőn kiállításunk iránti mély érdeklődésének az által is kifejezést akart adni, hogy nem kímélve fáradtságot, személyesen megjelent, hogy azt megtekinthesse.

Fogadja ezért egyesületünk, de az összes erdélyrészi gazdaközönség hálás köszönetét, kik ez intézményt, mint arról meg fog győződhetni, igyekszünk mentől inkább felkarolni, mert meggyőződésünk, hogy az erdélyi mezőgazdasági viszonyok fejlesztésére az állattenyésztés emelése mulhatlan szükséges, de mindaddig, míg az megizmosodhatik, a gazdaközönség igyekezete mellett szükséges, hogy az államkormány által is anyagi és erkölcsi gyámolításban részesíttessék.

Igen jól esik tehát nekünk az, és bátorítólag hat mindnyájunkra azon körülmény, hogy midőn nagyméltóságod ezen hetedik tenyészállatkiállításunkat dús anyagi segélyben részesítette, mint a gondos atya körültekinteni kíván, személyesen akar meggyőződni állattenyésztésünk állapotáról.

Ez az, a mi nekünk a legbecesebb erkölcsi támaszt adja — mert megérlel minket ama meggyőződésünkben, hogy hazánk földmivelségi ügyeinek vezetése egy oly férfi kezében van letéve, ki azt kitünő tulajdonai, szakismerete és ügybuzgalma által szeretett hazánk és mindnyájunk jólétére hathatósan fogja fejleszteni, s midőn még azt kérjük, hogy nagyságod tartsa meg továbbra is irányunkban eddig táplált jó indulatát, Isten adja, hogy Nagy-

ságod ezen közhasznu munkásságát sokáig folytathassa. Éljen!

Szavainak végeztével a szónok átnyújtá az „Állatkiállítási szakosztály működése 1882 — 1889.“ című munkájának egy diszpeldányát, melyet a miniszter köszönettel fogadott és körülbelül következőleg válaszolt:

„Ugyis, mint gazda — így szólt — ugyis, mint a földmivelés és állattenyésztés ügyének gondozója, örömmel ragadtam meg az alkalmat, hogy személyesen meggyőződjem az erdélyrészi gazdaságban az állatügy viszonyairól.“

„Meg vagyok győződve, hogy a mezőgazdaság fontos tényezője az állattenyésztés.“

„Fontos és első rangu ügyek közé tartozik az állattenyésztés a gazdaságban.“

Biztosította a jelenlévőket, hogy saját hatáskörében mindent megtesz, a mi ennek javítására szolgálhat.

Azután kifejezte, hogy megvan győződve, miszerint az erdélyrészi gazdasági egylet és a kiállítást rendezők működésükben mint eddig, úgy ezután is hasznára válnak az ügynek. —

Köszönetet mondva a fogadásért, a miniszter **Sigmund Dezső** fővezetése alatt elindult a kiállítás megtekintésére, hol minden osztálynál az egyes főnökök várták és kalauzolták. Hogy mily alaposan törtéte e szemle, arra nézve elég lesz felemlitnünk, hogy az teljes harmadfél órát vett igénybe, mely idő alatt a miniszter többszörösen adott kifejezést a kiállítás helyes szervezete, mintaszerű berendezése és sikerülte feletti elismerésnek. A fentebb említett munkát is átlapozva, dicsérettel emlékezett meg annak tartalmáról és csinjáról, mi ugy a szerzőnek — **Dr. Szentkirályi Ákos** tagtársunknak, mint a kiadóknak — **Ajtay K. Albert** helybeli jeles nyomdájának — becsületére válik.

Déli 2 órakor az egylet és szakosztály tagjai, valamint több kitünőség az „Ujvilág“ helyiségében sereglettek össze a miniszter tiszteletére rendezett banketthez, hol az első felköszöntőt elnök **Szabó József** mondta a királyra, majd **Gróf Bánffy György** vette át a szót a következőkben:

„Mélyen tisztelt uraim, nekem jutott a kiváló szerencse, hogy mint gazdasági egyletünk állatkiállítási szakosztályának csak imént megválasztott elnöke, felköszöntsem azon férfit, ki nemcsak mint a kormány tanácsadója, nemcsak mint apostoli királyunk kegyeltje, hanem mint magánember is régóta, ha jól tudom, 30 éve tiszteletbeli tagja egyletünknek, az általános szeretetet kiérdemelte magának nemcsak a Kárpátonkon belől, hanem azok határain kívül is.

Három ok van, hogy jó kívánságunkkal most elhalmozzuk. Egyik, hogy régi óhajunk teljesült: van földmivelségi miniszterünk, másik, hogy ezen férfi meglehetősen érdeklődést tanúsított irántunk az által, hogy kiállításunkat meg szemlélendő, üdülését megszakítva, a keleti tenger partjáról ide jött egyenesen közénk, hogy munkánkban buzdítson; harmadik, hogy jövetelével támogat törekvéseink elérésében.

Örömmel kívánom, hogy ezen férfit, gróf Szapáry Gyula ministert, hazánk örömére az Isten sokáig éltesse!⁴

A szünni nem akaró éljenzések csillapultával Gróf Szapáry Gyula a következőleg válaszolt:

Tisztelt uraim!

Örömmel jelentem meg az erdélyi gazdasági egyesület meghívására ezen kiállítás megismerésére s örvendek, hogy ez alkalommal — hosszú idő után — ismét viszont láthatom e helyet

Erdeme főképp e hazarész fiainak, hogy politikai tényezői minden viszontagság között, minden körülményekben megtartották magyar jellegüket.

Sem erőszak, sem hizelgés nem bírta reá, hogy nemzetiségéből kivetkőzzék.

Fontos helyzete van e hazarésznek első sorban stratégiai szempontból. Nem hiába mondott szó az, de úgy van valóban, hogy a ki Erdélyt bírja, az bírja és uralja annak környezetét is.

Fontos e helyzete mellett a kulturális missziója. Más Erdélynek a története s másképp fejlődtek ebben kulturális viszonyai is, mint az anyaországban.

Kötelessége a magyar kormánynak, hogy az ország minden részének viszonyaival megismerkedjék, megismerkedjék az erdélyi részekével is. (Hosszas éljenzés.)

Nem azért kell megismerkednie, hogy különbséget létesítsen a két országrész között, de nem is azért, hogy a különbséget minden tekintet nélkül megszüntesse, hanem azért, hogy a viszonyokat megismerve, a bajoknak orvoslására legyen. (Sokáig tartó éljenzés.)

Mindenekfelett legjobb erre a személyes megismerés. (Éljenzés.)

Idejövetelem célját ez a megismerés képezi, nem csak azért, hogy a haladást lássam, hanem, hogy a hiányokat is és ezeknek segítésére legyek.

Tudom, hogy a gazdaság körében az erdélyi részekben vannak bajok, még pedig nagy bajok. Így most a rossz termés, az állatok közti járvány, a fillokszera. (Ugy van)

De ezen bajok léteznek nemcsak ezen országrészben, hanem az egész földön, Németországban éppen úgy, mint Franciaországban, sőt ezekben még talán nagyobb mértékben.

Éppen, mert ezen bajok oly általánosak, nem lehet azt gondolni, hogy egyszerre segíthető legyen.

De ha megszüntetni teljesen nem lehet, lehetséges segíteni rajta, lehet a bajokon könnyíteni.

A gazdasági állapotok megjavításán legtöbbet munkálhatnak az egyesületek, a gazdasági egyesületek.

Ismerem a gazdasági egyesületek működését, mert több mint harmincz éve foglalatostkodtam egynek élén. Tudom, hogy gazdasági egyesület csak úgy válhatik segítségre, ha tagjai buzgón közre működnek a munkában.

Az erdélyi gazdasági egyesület tagjai szorgalmasan végzik kötelességüket. Működésük eredményes voltát tapasztalhatjuk nemcsak a kolozsvári kiállításon, de tapasztal-

hattuk Budapesten; tapasztalhattuk a párisi kiállításon is, mikor ott résztvettek, mily buzgósággal viseltetnek az ügy iránt.

Azért az egyesület működésére, munkálkodásának sikeres eredményére emelek poharat.

Kívánom, hogy az egyesület elnöke Szabó József és tagjai sokáig a gazdaság hasznára éljenek s működésük nemes céljuk segítségére legyenek. —

A miniszter nagy hatással elmondott rendkívül elismerő szavai óriási lelkesedést keltettek és bárhányan szólaltak fel — több-kevesebb ügyességgel — azután, a nap eseménye a Gróf Szapáry toasztja volt és maradt.

A miniszteri látogatás miatt elhalasztott részjegyzés szeptember 2-án folyt le, hiteles jegyzékét alább adjuk, valamint a díjazási kimutatást is.

Bár az utolsó napok időjárása elég kedvező volt, a kiállítás látogatása messze elmaradt a megelőző évektől, mi valószínűleg az összehalmozott ünnepélyességekben leli magyarázatát; de ha anyagilag tán veszteséggel is járna az ideai vállalkozás; — megbecsülhetetlen, megfizethetetlen marad annak erkölcsi sikere: a magyar haza első földművesének megtisztelő látogatása és kitüntető elismerése! —

Jelentés az állatkiállítási szakosztály 1888/9-iki működéséről.

Tisztelt Közgyűlés.

Midőn állatkiállítási szakosztályunknak múlt évi működéséről jelentést teszünk, most is — épen úgy, mint 1888-ban — az igaz fájdalom őszinte érzésével kezdjük meg azt. Akkor egyik alapítónkat, megteremtőnket sirattunk, ez alkalommal az üdvös munkásságának kezdetén elhunyt méltó utódot, B á r ó B á n f f y G y ö r g y ő t gyászoljuk. Meg vagyunk győződve, hogy a t. Közgyűlés velünk érezve jegyzőkönyvileg fog kifejezést adni legmélyebb sajnálatának, de egyszermint napirendünk során gondoskodik arról is, hogy az egy év leforgása alatt két ízben megüritült elnöki szék oly érdemes férfival töltsék be, ki tud is, akar is szakosztályunk érdekében hatni és működni, mit egész bizalommal remélünk és várunk.

Hivatásszerű kötelességünk folytán, midőn a múltakról számolnunk kell, megragadjuk az alkalmat, hogy azt a jelennel hasonlítsuk össze. Nem szabad azonban feledni, hogy míg a tavalyi VI. tenyészállatkiállításnak aránylag kedvező körülmények biztosították sikerét, ma az abnormis időjárás sem mezőt, sem takarmányt nem nyújtott, e mellett az aratás is a legtöbb helyen középszerű, de meg azon alóli is; nem is említve azt, hogy még annak a kevés termésnek is alig van ára. Ezeket megfontolva nem lehet csodálni, ha ideai kiállításunk nem csak számban, de esetleg minőségben is a tavalyitól elmarad, sőt azt sem szabad elhallgatnunk a t. közgyűlés előtt, hogy végrehajtó bizottságunk komolyan tünődött azon: vajjon megtartsa-e a kiállítást vagy nem? és azt sem szégyeljük bevallani, hogy nem

valami impozáns többséggel lett elhatározva a felhívások kibocsátása. Indokolta ezt a Nmlgu földmivelési miniszteriumnak eléggé meg nem hálálható bőkezű segélyezése; indokolta ugyanannak üdvös intézkedése, mely szerint ez alkalommal kívánt méneket és bikákat vásárolni; de indokolta főleg a régi, hogy úgy mondjuk, törzskiállításunkba vetett erős bizalom, mely hogy nem csalt, a t. Közgyűlés tagjai tudják, tapasztalják! Hogy számokat idézzünk: 1888-ban 112 lovunk volt, ma 109; a szarvasmarha akkor 194 darabot, most 166 ot tesz, mely különbség majdnem kizárólag a bikák osztályára esik; idegen marha és bival létszáma csekély emelkedést mutat; nagyobb elmaradás a juhnál és sertésnél konstatalható, míg a baromfi folyton halad és ma már alig fér. A Nmlgu miniszterium ugy a mult évben, mint az idén is 3000 forinttal és 4000 frankkal segélyezte szakosztályunkat, mely teljességében díjakra lett kitérve és melyet már fentebb meghálálni igyekeztünk. — Ugyzintén őszinte köszönetünkre méltó Kolozsvár sz. kir. városának tek. képviselő testülete, mely a 100 frt városi díjon kívül évente 500 forintot vett fel költségvetésébe rendszeres segélyösszegül. A végrehajtó és rendező bizottság ily nagymérvű támogatással istápolva, igyekezett nehéz feladatának töle telhetőleg megfelelni s midőn egyfelől a kiállítás programját a szerzett tapasztalatok nyomán folytonosan javítani és tökéletesíteni igyekszik, másfelől eddig működésének maradandó emlékéül egy munkát adott ki, mely Dr. Szentkirályi Ákos t. tagtársunk tollából hű képét adja a multnak, rövid jelzését a jövőnek! Midőn e munkát ezennel közgyűlésünk t. tagjainak rendelkezésére bocsátjuk, tesszük ezt azon reményben, hogy örömmel látott buzgóságok nem lankadni, hanem folyvást nőni fog, míg elérjük vagy legalább megközelítjük a mindnyájunk által óhajtott czélt: erdélyrészi állattenyésztésünk és vele együtt gazdáink jóllétének fellendülését, virágzását!

A pénzügyi állapotról külön jelentés számolván be, itt csak annyit jegyzünk meg, hogy a teljes önzetlenséggel kamat nélkül felajánlott 15,000 forintot haladó részjegytőkének törlesztése a mult évben 500 frinttal megkezdett és holnap 800 forinttal folytatva lesz, mely kedvező körülmény alapos reményt nyújt arra, hogy a kölcsön-törlesztésekre megszabott rendes határidőt megelőzőleg képesek leszünk a fent említett összeget t. tagtársainknak visszafizetni.

Jelen kiállításunknak jut az a kiváló szerencse, hogy a földmivelésügyi ministerium avatott vezetőjét, a magyar haza egyik legkiválóbb gazdáját: Gróf Szapáry Gyula őnmilságát fogja látogatói között tisztelhetni; legyen e megtisztelő megjelenése egy új, egy boldogabb korszaknak szerencsés kezdete!

Kolozsvárt, 1889 augusztus 31-én.

Sigmund Dezső,
szakosztályi alelnök.

Gamauf Vilmos,
szakosztályi jegyző.

Állatkiállítási részjegy szelvény-kisorsolás 1889. szept. 1-én.

Sor. szám	Kihuzott számok számokkal	betűkkel	Részjegy tulajdonos
1.	1042	ezernegyvenkettő	Gr. Bethlen Pál.
2.	157	százötvenhét	Br. Bánffy Ernő.
3.	183	száznolczzvanhárom	Br. Bánffy Zoltán.
4.	1229	ezerkétszázhuszonkilencz	ifj. Balázs György.
5.	370	háromszázhetven	Flott Adolf.
6.	1031	ezerharminczegy	Torda város tanácsa.
7.	59	ötvenkilencz	Gr. Bethlen Márkus.
8.	143	száznegyvenhárom	Br. Bánffy Ernő.
9.	846	nyolczzszáznegyvenhat	Korbuly Bogdán.
10.	941	kilenczszáznegyvenegy	Sigmund Dezső.
11.	924	kilenczszázhuszonnégy	" "
12.	662	hatszázhatvankettő	Gr. Vas Albert.
13.	349	háromszáznegyvenkilencz	Gr. Degenfeld S.
14.	287	kétszáznyolczzvanhét	Gr. Bethlen Dániel.
15.	3	három	Br. Kemény Gábor.
16.	233	kétszázharminczhárom	Gr. Böldy Ákos.
17.	102	százkettő	Br. Bánffy Ádám.
18.	305	háromszázöt	Gr. Bethlen Károly.
19.	503	ötszázhárom	Gr. Kálnoky Imre.
20.	632	hatszázharminczkettő	Tolnay Regináld.
21.	766	hétszázhatvanhat	Gr. Haller György.
22.	365	háromszázhatvanöt	Fehérvári Károly.
23.	799	hétszázkilenczvenkilencz	Id. K. Biasini D.
24.	562	ötszázhatvankettő	Rosenberger Bernát.
25.	704	hétszáznégy	Gr. Wass Béla.
26.	771	hétszázhetvenegy	Bartha Miklós.
27.	847	nyolczzszáznegyvenhét	Korbuly Bogdán.
28.	1249	ezerkétszáznegyvenkilencz	Vörös Sándor.
29.	442	négyszáznegyvenkettő	Gr. Haller Jenő.
30.	990	kilenczszázkilenczven	Balog János.
31.	1015	ezertizentöt	Torda-aranyosi gazd. egyl.
32.	1004	ezernegy	Br. Jósika Sámuel.
33.	744	hétszáznegyvennégy	Br. Bornemisza Pál.
34.	1219	ezerkétszáztizentkilencz	Br. Kemény György.
35.	533	ötszázharminczhárom	Gr. Lázár Imre.
36.	841	nyolczzszáznegyvenegy	Korbuly Bogdán.
37.	260	kétszázhatvan	Benedek Zsigmond.
38.	526	ötszázhuszonhat	Br. Bánffy Ádám.
39.	138	százharmincznyolc	Br. Bánffy Ernő.
40.	680	hatszáznyolczzvan	Gr. Wass Albert.
41.	1276	ezerkétszázhetvenhat	Gr. Teleky Károly.
42.	440	négyszáznegyven	Gr. Haller Jenő.
43.	1002	ezerkettő	Br. Jósika Sámuel.
44.	1202	ezerkétszázkettő	Mózsa Sámuel.
45.	153	százötvenhárom	Br. Bánffy Ernő.
46.	1181	ezerszáznyolczzvanegy	Gr. Lázár Jenő.
47.	511	ötszáztizentegy	Kósa János.
48.	1139	ezerszázharminczkilencz	Schossberger H.
49.	257	kétszázötvenhét	Benedek Zsigmond.
50.	12	tizenkettő	Bokros Elek.

Sor- szám	Kihuzott számok számokkal	Részjegy tulajdonos betűkkel	Részjegy tulajdonos
51.	649	hatszáznegyvenkilenc	Tolnay Reginald.
52.	1252	ezerkétszáznegyvenkettő	Gr. Lázár Miklós.
53.	438	négyszázharmincznyolcz	Gr. Haller Jenő.
54.	854	nyolczszázötvennégy	Korbuly Bogdán.
55.	392	háromszázkilenczvenkettő	Br. Gyórfy Lajos.
56.	658	hatszázötvennyolcz	Gr. Wass Albert.
57.	374	háromszázhetvennégy	Gáál Gyula.
58.	246	kétszáznegyvenhat	Bedőházy János.
59.	564	ötszázhatvanegy	Rosenberger Bernát.
60.	597	ötszázkilenczvenhét	ifj. Szappanos Miklós.
61.	261	kétszázhatvanegy	Beteg Imre.
62.	740	hétyszáznegyven	Zalányi Farkas.
63.	588	ötszáznyolczvannolcz	Szabó Gyula.
64.	1283	ezerkétszáznyolczvanhárom	Dr. Hintz György.
65.	99	kilenczvenkilencz	Br. Bánffy Adám.
66.	24	huszonnégy	Tóth Zsigmond.
67.	1106	ezerszázhat	Kendi-Lónai gazdaság.
68.	1013	ezertizenhárom	Torda-aranyosi gazd. egyeslet.
69.	629	hatszázhuszonkilencz	Tisza László.
70.	173	százhetvenhárom	Br. Bánffy Jenő.
71.	273	kétszázhetvenhárom	Gr. Bethlen Bálint.
72.	53	ötvenhárom	Gr. Bethlen Márkus.
73.	908	kilenczszáznyolcz	Sigmond Ákos.
74.	543	ötszáznegyvenhárom	Mikolay István.
75.	1187	ezerszáznyolczvanhét	Gr. Lázár Jenő.
76.	599	ötszázkilenczvenkilencz	Ifj. Szappanos M.
77.	1238	ezerkétszázharmincznyolcz	Gajzágó Antal.
78.	1271	ezerkétszázhetvenegy	Gr. Teleky Károly.
79.	136	százharminczhat	Br. Bánffy Ernő.
80.	521	ötszázhuszonegy	Gr. Kornis Viktor.

Kisorsoltattak Kolozsvárt, 1889. szeptember 2-án.

Gr. Bánffy György, s. k. Dr. Nagy Mór, s. k.
szakosztályi elnök. v. tanácsnok.

Szathmáry Gyula, s. k. Vertán Jenő, s. k.
mint tanu és tollnok. mint tanu és tollnok.

Az erdélyrészi Kolozsvárt tartott VII-ik tenyésztés-állatkiállítás bíráló bizottságának névsora.

Elnök: Gróf Bánffy György, nagybirtokos.

I. Lóbiráló bizottság:

(Ezen bizottság ítélte a „Külön pályázat“ czimén meg-
tartandó „Kettős fogat verseny“ ben is.)

Béldi Tivadar, nagybirtokos és lótenyésztés-bizott-
sági elnök.

Fejérváry Károly, a szolnok-dobokamegyei gazd.
egylet küldöttje.

Gáál Gyula, nagybirtokos.

Gróf Kornis Victor, nagybirtokos és lótenyésztés-
bizottsági elnök.

Miklós Ödön, az országos magyar gazdasági egy-
let küldöttje.

Ordódy Lajos, az országos magyar gazd. egyeslet
küldöttje.

Magyari Géza, a kolozsvári gazd. egyeslet küldöttje.

Gróf Pálffy Géza, ezredes, a fogarasi m. kir.
állami ménes parancsnoka.

Dr. Szentkirályi Ákos, a kolozsmonostori m.
kir. gazd. tanintézet tanára.

II. Erdélyi-magyar marhát bíráló bizottság:

Ásványi Lajos, a kolozsmonostori gazd. taninté-
zet intézője.

Báró Bánffy Ernő, nagybirtokos.

Gróf Béldi Kálmán, nagybirtokos.

Havas Jaka b, a csikmegyei gazd. egyeslet küldöttje.

Lejthényi György, az országos magyar gazd.
egylet küldöttje.

Lászlóvszky Samu, mészáros és hentes.

Majláth Imre, az országos magyar gazdasági
egylet küldöttje.

Tulogy Soma, a tordai m. kir. állami bikatelep
felügyelője.

III. Idegen marhát bíráló bizottság:

Miksa Imre, nagybirtokos.

Reuss Henrik, az országos magyar gazdasági
egyesület küldöttje.

Voith Simon, a szolnok dobokamegyei gazd. egy-
let küldöttje.

IV. Bivalat bíráló bizottság:

Jakab László, a kolozsvári gazd. egyeslet küldöttje.

Kondász Ferencz, a kolozsvári gazd. egyeslet
küldöttje.

Rottler József, a fogarasi m. k. ménesuradalom
igazgatója.

V. Juhot bíráló bizottság:

Béldi Tivadar, nagybirtokos.

Bogdánffy Gábor, bérlő és birtokos.

Simon Kálmán, a szolnok dobokamegyei gazd.
egylet küldöttje.

VI. Sertést bíráló bizottság:

Báró Apor Gábor, nagybirtokos.

Lovassy Ferencz, a biharmegyei gazd. egyeslet
küldöttje.

Egan Lajos, az országos magyar gazd. egyeslet
küldöttje.

VII. Baromfi-osztályt bíráló bizottság:

Grubicy Géyza, földművelésügyi ministeri titkár.

Murányi József, az orsz. baromfi-tenyészegylet
választmányi tagja.

Báró Nyáry Gyula, az országos baromfi-tenyésztés-
egylet küldöttje.

Parthay Géza, az országos baromfi-tenyészegylet
küldöttje.

Veress Ferencz, az orsz. baromfi-tenyészegylet
választmányi tagja.

VIII. Hízott állatokat bíráló bizottság:

Rignát József, mészárosmester és hentes.

Tamási Péter, nagybirtokos.

Voith Gergely, Szolnok-Dobokamegye közgazda-
sági előadója. —

Az erdélyrészi Kolozsvárt tartott VII-ik tenyészállat-kiállítás birálati eredménye.

I. osztály: Ló.

1. Ménesbeli kollektív kiállítások.

Báró Bánffy Ernő kolozs-borsai ménese egyetlen díj 800 frank

2. Angol telivér lovak.

Báró Wesselényi Béla	37. sz.	1 aranydíj 250 frank
	34. sz.	2 „ 200 „
Gróf Spannochi Leó	33. sz.	dicsérő oklevél.

3. Nagy hátság lovak.

Gróf Bélydy Kálmán, Báld	38. sz.	1 aranydíj 200 frank
Báró Wesselényi Miklós, mén	24. sz.	2 „ 150 „
Báró Wesselényi Béla, kanca	42. sz.	3 „ 100 „

4. Középnagy és kis hátság lovak.

Báró Wesselényi Miklós, kanca	59. sz.	1 aranydíj 200 frank	
Gróf Teleki László Gyula, „	54. sz.	2 „ 150 „	
Gróf Bélydy Kálmán, mén	43. sz.	3 „ 100 „	
Nagy Ferencz, kanca	53. sz.		1 pénzdíj 100 forint.
Vaska Gyula, Kendi-Lóna, kanca	84. sz.		2 „ 75 „
Benedek Zsigmond, Bonczhida, kanca	45. sz.		3 „ 50 „
Báró Wesselényi Miklós, kanca	58. sz.	dicsérő oklevél.	
Báró Wesselényi Béla, „	57. sz.	„ „	
Gróf Teleky László Gyula „	55. sz.	„ „	
Lázár-testvérek, mén	52. sz.	„ „	

5. Nagy hátság lovak.

Gróf Teleky László Gyula, kanca	63. sz.	1 aranydíj 200 frank
Miksa Imre, mén, 3 éves	86. sz.	2 „ 150 „
Magyari Sándor, kanca	62. sz.	3 „ 100 „

6. Középnagy és kis hátság lovak.

Gr. Teleky László Gyula, kanca	69. sz.	1 aranydíj 200 „	
Br. Wesselényi Miklós, kanca csikóval	21. sz.	2 „ 150 „	
Nagy Ferencz, kanca csikóval	67. sz.		1 pénzdíj 100 forint.
Czetz Arthur, Déés, kanca	64. sz.		2 „ 75 „
Vaska Gyula, kanca	70. sz.		3 „ 50 „
Gr. Klebelsberg Zdenkó, kanca	66. sz.	dicsérő oklevél	
Gr. Teleky László Gyula, kanca	16. sz.	„ „	

7. Gazdasági lovak csikós kanczái.

Maxin János, kanca	79. sz.	1 aranydíj 100 frank	
Gál György, „	74. sz.	2 „ 75 „	
Dobolyi József, kanca csikóval	72. sz.	3 „ 50 „	
Maxin János, kanca	78. sz.		1 pénzdíj 50 forint.
Gál Sándor, kanca csikóval	75. sz.		2 „ 25 „
Hegyely Endre, kanca 2 csikóval	76. sz.		3 „ 15 „

II. osztály. Erdélyrészi magyar szarvasmarha.

1. Tenyészbika 3 évesen túl.

Nem adatott ki.		1 aranydíj 300 frank
Gróf Teleky László Gyula	4. sz.	2 „ 150 „
Bárcsai Domokos	2. sz.	3 „ 100 „
Nem adatott ki		4 „ 50 „

2. Községi bikák.

Kolozsvár város	6. sz.		1 pénzdíj 75 forint.
	7. sz.		2 „ 50 „
„ Nem adatott ki			3 „ 25 „
Kolozsvár város	5. sz.	dicsérő oklevél.	

3. Bika 2—3 éves.

Nem adatott ki		1 aranydíj 150 frank
Gróf Teleky László Gyula	20. sz.	2 „ 100 „
Bárcsai Domokos	8. sz.	3 „ 50 „

Bokor Márton	10. sz.	1 pénzdij 50 forint.
Tárkányi György	18. sz.	2 " 25 "
Szilágyi György	17. sz.	3 " 15 "
Barcsay Domokos	9. sz.	dicsérő oklevél
Gáspár József	12. sz.	" "
Br. Jósika Gábor	15. sz.	" "

4. Bika I—2 éves.

Báró Wesselényi Béla	59. sz.	1 aranydij 150 frank
Gr. Wass Albert	58. sz.	2 " 100 "
Radnóti uradalom	46. sz.	3 " 50 "
Vaska Gyula	54. sz.	1 pénzdij 50 forint.
Szilágyi György	50. sz.	2 " 25 "
Szabó Lajos	48. sz.	3 " 15 "
Gr. Wass Albert	57. sz.	dicsérő oklevél
Simén György	66. c) sz.	" "
Báró Wesselényi Béla	62. sz.	" "
Lázár-testvérek	39. sz.	" "
Gróf Teleky László Gyula	52. sz.	" "
Báró Jósika Andor	34. sz.	" "
Máté Mihály	44. sz.	" "
Kilin Boldizsár	36. sz.	" "

5. Gulyabeli tehén.

Gróf. Wass Albert, 6 éves	85. sz.	1 aranydij 150 frank
Lázár testvérek, 7 $\frac{1}{2}$ éves	73. sz.	2 " 100 "
Vaska Gyula, 6 $\frac{1}{2}$ éves	118. sz.	3 " 70 "
Báró Wesselényi Béla	143. sz.	4 " 50 "

6. Fejős tehén.

Nagy Ferencz, 10 éves	110. sz.	1 aranydij 100 frank
Ifj. Lászlóczky Péter, 5 $\frac{1}{2}$ éves	108. sz.	2 " 50 "
Gróf Teleky László Gyula, 7 $\frac{1}{2}$ éves	115. sz.	3 " 30 "
Gombos József, 6 éves	96. sz.	1 pénzdij 60 forint.
Szilágyi György, 5 éves	113. sz.	2 " 40 "
Szabó István, 6 éves	112. sz.	3 " 25 "
Kilin Boldizsár, 7 éves	103. sz.	4 " 15 "
Tárkányi György, 6 $\frac{1}{2}$ éves	114. sz.	5 " 10 "

7. Üsző 2—3 éves.

Málnássy Ferencz, 3 $\frac{1}{4}$ éves	128. sz.	1 aranydij 70 frank
Báró Wesselényi Béla, 3 éves	144. sz.	2 " 50 "
Gróf Wass Albert, 2 éves	142. sz.	3 " 30 "
Gönczi Mihály, 2 éves	126. sz.	1 pénzdij 25 forint.
Málnássy Ferencz, 2 éves	129. sz.	2 " 15 "
Feszt Antal, 3 éves	121. sz.	3 " 10 "
Radnóti uradalom	132. sz.	dicsérő oklevél
Gróf Teleky László Gyula	135. sz.	" "
" " " "	137. sz.	" "
Gróf Wass Albert	141. sz.	" "
Báró Wesselényi Béla	145. sz.	" "
Gocs Sándor	122. sz.	" "

Külön díjak.

Gombos József, 6 éves, tehén	95. sz.	1 pénzdij 50 forint.
Szilágyi György, 5 éves, tehén	113. sz.	2 " 25 "
Szabó István, 6 éves, tehén	112. sz.	3 " 15 "
Kilin Boldizsár	103. sz.	4 " 10 "

III. osztály. Idegen fajú szarvasmarha.

I. Bikák.

Gróf Teleky László Gyula	4. sz.	1. Első díj 100 frank.
Báró Wesselényi Béla	5. sz.	2. Második díj 50 frank.

2. Tehenek és üszök.

Gróf Teleky László Gyula	25. sz.	1. Első díj 80 frank.
Pápay Samu	24. sz.	2. Második díj 40 frank.
Gazd. tanintézet K.-monostor	22. sz.	dicsérő oklevél
Gróf Teleky László Gyula	26. sz.	" "
Gajzágó Tivadar állatai		" "

Andrásofszky Jánosné	2. sz.	dicsérő oklevél
Balla Pál	6. sz.	” ”
Báró Bánffy Anna	10. sz.	” ”
Báró Bánffy Erzsébet	11. sz.	” ”
Bányai Károly	13. sz.	” ”
Benigni Sámuelné	20. sz.	” ”
Bodó Ágnes	23. sz.	” ”
Özv. Bodó Ferenczné	25. sz.	” ”
Cseh Péter	28. sz.	” ”
Czirják Gyula	31. sz.	” ”
Demeter W.	33. sz.	” ”
Ifj. Dobál Antal	34. sz.	” ”
Gáspár Józsefné	45. sz.	” ”
Kertész Elekné	65. sz.	” ”
Kőváry Ernő	76. sz.	” ”
Perényi Dénes	97. sz.	” ”
Salamon Ilka	104. sz.	” ”
Schwarz Mór	105. sz.	” ”

Pályázati hirdetés.

A nagy-enyedi m. kir. vinczellér-képezdében augusztus hó 1-én tartott zárvizsgával 5 harmad éves növendék végezte be a tanfolyamot, kik már évközben állomást nyervén, végzett növendékekkel az igazgatóság ez időn már nem szolgálhat.

Miután a képezdét végző növendékek rendszeresen már évközben előre lefoglalva lesznek, felkértek a növendékeket szolgálathba venni szándékozó urak, miszerint ez iránybani megkeresésüket a szolgálattal járó kötelezettség és javadalmazás rövid körvonalazása mellett tisztelettel alólirt igazgatóságához juttatni sziveskedjenek, hogy ezek alapján a jövőben, vagyis 1890 év augusztus hó 1-én végzendő 7 növendék biztosítása, illetve elhelyezése eszközölhető lehessen.

Ugyancsak fent nevezett intézetben az 1889. év október hó 1-én kezdődő új tanfolyamra 2 egész és 3 fél ösztöndíjas tanuló felvételére pályázat nyitattik.

Felvételi kellékek:

1. Tizenhat évet betöltött életkort igazoló keresztlevél.
2. Erős, egészséges, munkát bíró testalkat és védhímővel beoltásról tanuskodó orvosi bizonyítvány.
3. Legalább 4 elemi osztály sikeres végzését igazoló iskolai bizonyítvány.
4. Születési hely község előljárói által kiállított erkölcsei bizonyítvány.
5. Szülők vagy gyámok beleegyezése, illetve ama kötelező nyilatkozata, melynél fogva a felvett növendék az intézetet 3 év eltelté előtt csak az intéző felügyelő bizottsága és igazgatósága beleegyezésével hagyhatja el.
6. Jelzett bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok legkésőbb szeptember hó 15-ig, a nagy-enyedi m. kir. vinczellér-képezde igazgatóságához intézendők, honnét a folyamodók fel- vagy esetleg felnevelésükről rövid idő alatt értesíttetni fognak.
7. Fehérnemű és egyéb ruházatról, nemkülönben író és egyéb szükséges kisebb eszközökről a tanuló maga köteles gondoskodni, ágyat, ágynéműt és törülközőt az intézettől nyer.
8. A fél államköltségesek az intézeti élelmezővel tör-

tént megállapodás értelmében rendes ebédet és vacsorát kapnak — kenyérről, reggeli és mosásról azonban maguk tartoznak gondoskodni.

Jegyzet: Katonai kötelezettségnek eleget tett vagy attól menteknek, nagyobb képzettségűeknek, kádármesterséget tanultaknak a felvételben előny adatik.

A vinczellér képezdének tulajdonképeni célja és feladata a kis szőlőbirtokosok fiainak tanítása és nevelése volna, mely üdvös cél azonban sajnos eddigelé még nem értett el, a mennyiben épen a kiknek leginkább szükségük volna reá, a kis szőlőbirtokosok fiai legritkábban lépnek ezen intézetekbe. Miután én ezen haladásukra gátlólag ható sajnos körülmény okát nagyrészt a kiképzetés hosszú idejében vélelem feltalálhatni; azért is czélszerűnek láttam az enyedi képezde tantervét aként szervezni, hogy a szaktantárgyakat, illetve a gyümölcstermelést, szőlőművelést és bórászatot bárki is egy tanév lefolyása alatt hallgathassa. Ennélfogva az intézetbe ugynevezett rendkívüli tanulók is vétetnek fel, kik a tanórákon, gyakorlati okmutatások és munkákban mint a rendes tanulók részt venni kötelesek, bizonyítványt azonban csak az intézet körében töltött időről és kifejtett szorgalmukról nyernek.

A rendkívüli tanulók lakás, élelmezés és egyéb szükségleteikről maguk tartoznak gondoskodni, hely esetén az intézetben ingyen lakást, ellátást pedig az intézeti élelmezőnél havi 14 frtért nyerhetnek.

A m. kir. vinczellér-képezde igazgatóságától.

Nagy-Enyed, 1889. július hó 31-én.

Mórágyi István,
igazgató tanár.

Fölvívás és figyelmeztetés

Azon t. cz. kiállítók, a kik a most lefolyt 7-ik tenyész-állatkiállítás alkalmából, helypénz és más díjakkal hátrálékban vannak, tisztelettel fölkértek, hogy ezen tartozásukat alólirt pénztárnokhoz mielőbb beküldeni sziveskedjenek; egyszersmint figyelmeztetvén arra, miszerint csakis azon fizetések ösmertetnek el, a melyek alólirtohoz közvetlenül fizettettek és fizettettek be s általa nyugtáztatnak. — Kelt Kolozsvárt, 1889. szeptember 4-én.

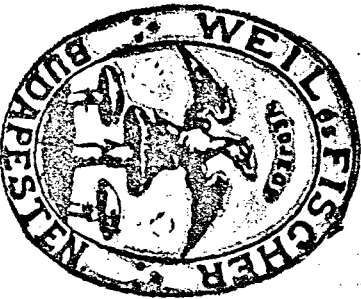
Dr. Hintz György, s. k.

az erdélyi gazd. egyll. pénztárnoka.

Feladás szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

H I R D E T É S E K.

Ügynökök megfelelő %-ban részesülnek.

VII. és XII. CSOPORT.
Uj iparág meghonosítása, hulladékok és melléktermékek czél szerű értékesítése, nagyban termelés és versenyképességért.

FISCHER és HEIDBERG

ezelött Weill és Fischer vegyszerei kátrány-termékek, karbolosav karbolosavva mész, karbol-olaj, kőfedőolaj és iszemen-telítés

GYÁRA.

Budapesten, Kútsó sorok-sári-ut 9607

CARBOL-OLEUM

legelőcsöb dióbarna színű fatelítő sze szindelytelőkre, kerítésre és gazdasági es közökre, melynek használata folytán élvs kihatatlan tartóságot nyer a fa, a mázola akárci végezheti.

A carbol-oleum ára:

hordókban 100—200 kg-ig ... 17 kr
100 kg. kisebb edényekben ... 19 „
5—10 kg. próbaküldemények ... 22 „

bádo szelencében ...
Ajánlja egyszerű mind vörös, zöld és pala bátra kátrány-festéket zsindeleytelő mázolására

Gyártmányokról árjegyzéket és használati utasítástokat ingyen és bérmentve küldetnek.

Szőlő- és gyümölcs-bor sajtók

a legújabb és legkitünőbb, folytonosan működő kettős emeltyű-szerkezettel és nyomó-szabályzóval.

A legnagyobb munkaképesség biztosított! 20%-al nagyobb a munkaképessége bármely más sajtónál.

A bécsi birodalmi gyümöteskiallításán 1888 október havában a legelőbbkelő szakkintélyek által történt kipróbálás után az első díjjal lettek kitüntetve.

Gyümölcs- és szőlő-zúzókat

gyártanak és szállítanak Bécsből

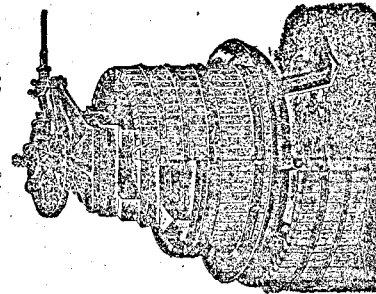
MAYFARTH PH. és Társa

mezőgazd. és szőlőművelési géppárai, vasöntődéje és gőzhámora.

Bécs II. Frankfura. M. m. Berlin.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ügyes és meghizható ügynökök alkalmazást nyernekek.

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Gabona mérték	Tiszta búza	Elegy búza	Rozs	Árpa	Zab	Török-búza	100 kiló		1 köbméter tüzifa	1 kiló marhahús
helye	napja								széna	szalma		
k r a j c z á r o k b a n												
Budapest	szeptember 3	métermázsa	865	—	657	875	657	502	—	—	—	—
Brassó	augusztus 1	hektoliter	681	—	513	500	760	543	260	150	260	40
Deés	augusztus 27	"	840	780	680	—	460	660	420	280	280	30
Fogarás	augusztus 30	"	600	540	330	—	200	450	200	130	200	32
Gyula-Fehérvár	augusztus 31	"	575	475	420	—	250	440	250	180	240	37
Kézdi-Vásárhely	augusztus 29	"	570	—	375	360	235	460	300	90	310	32
Kolozsvár	augusztus 29	métermázsa	800	—	620	—	560	600	300	140	300	34
Maros-Vásárhely	augusztus 29	"	767	665	605	560	600	585	360	230	280	36
Nagy-Szeben	augusztus 30	hektoliter	530	410	370	—	210	480	160	110	300	36
Nagy-Várad	augusztus 27	"	560	456	425	333	232	390	250	140	320	48
Sepsi-Szt.-György	szeptember 2	"	580	550	380	350	180	450	400	150	150	32
Szász-Régen	augusztus 29	"	600	530	380	350	340	485	260	160	260	32
Torda	augusztus 31	"	525	350	325	325	225	425	300	30	238	32